

ZEMPLEN.

Társadalmi közlöny.

MEGJELEN HETENKINT EGYSZER.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
A kéziratok nem adatkak vissza.

A nyílt-térben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Hirdetési díj:

A hirdetésnél minden egyes szó után 2 kr. fizetendő.

Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

Az anyákhoz.

[Vége.]

Az emberiséget a természet szoptatta és fejlesztette. A természet fejlesztette a gyermeket is, s mintán a gyermek az emberi fejlődés első fokozatán vizsgálja a természetet, csak ez ad az ő lelkének táplálékot. Csak a természet az a könyv, melyet ő megért, s melynek hasznát veheti, ez örök betűkkel írta s telve Isten szavaival. Nincs oly nyelv, mely ezt kifejezni tudná, s nem mutat ez olyat, mit megérteni ne lehetne: a természet egy nagy közös nyelv. Nincs olyan mű, mely az olvasásnak a munkában annyi nyugalmat, a nyugalom annyi tevékenységet nyújtana, a természet egy örök ifjúság, sár vénneküli aggság, s jöhet önmagában mindig szemlélődik, ismeretünknek, érzelmeinknek s akaratunknak szakadatlanul újabb-újabb inger-anyagot nyújt, s nincs oly tanító a világon, aki az egyszerű sokfélevvel úgy össze tudná kötni, mint a természet. Nagy a természet a világesemények és szünetek közötti szinphoniájában, nagy a természet évfordulataiban, nagy abban, hogy a nappal az ő reggelében mintegy komoly adatszóját, delében scherzóját s estjében kedves finalezát hozza létre, míg végre jó az éj, mely titokszerűen üti az accordot. A természet mindenütt az egység különfélesége s a különféleség egysége. Anyák! anyák! üssétek fel tehát a természet könyvét gyermekeitek előtt, s e pompás tündérvilágból olvassátok velök az Isten keze írását. Csak a természet lehet az a világ, melyet a gyermek otthonjának tekint, s mely az ő lelke egész világját magához ragadja; a hópehely épen úgy, mint a fűszál, a tavasz első ibolyája, mint a tél zord hidege.

Minden természeti tárgy táplálék a szellem egész ismeretkörének. A szellem a természetben élődik. Mutassuk meg neki a tárgyat, hadd nézze ő, milyen az alakja, nagysága, színe és súlya, keresse föl tehát annak a tulajdonságait, hasonlítsa ezeket egymáshoz részeiben, egészben s tulajdonságai szerint. Ezen természeti tárgyak: az ibolya, almafa, a patak, a rét, az ég, a nap, a hold, a csillagok. A gyermekben saját egyediségének érzete akkor ébred föl legkorábban, ha állatokat s növényeket mutatunk neki s figyelmeztetjük ezek művészi alkatára, rénszeire s mozgásaira. Erre aztán megérzi az alakot, kivált ha az állatot és növényt összehasonlítatjuk. Korán szoktassuk a gyermeket arra, hogy ismeretkör tárgyait a természet után rajzolja le. A távol-ságot akkor érzi ki a gyermek s csak úgy fejlődik ki ez érzéke, ha azt szemléltejük meg vele, mily nagy két tárgy, s mily távol-ságban vannak ezek egymástól. Aki azt akarja, hogy súlyokat tudjon mérlegelni, ebben magát gyakorolnia kell. A hely-érzékét csak geográfiai alakok fejleszthetik; ezek abból állanak, hogy a gyermeket a szobából a kertbe s a szomszédba viszzük. A kavicscsal, a dióval s a számolásban tesz kísérletet s ez az egytől egész a távol-ságig terjedhet, a gyermek tudománya itt abból áll, hogy az összegből elvesz meg hozzájárak, ez az ő bölcsesége. Ha megérezte a színt a tárgyak határolásában, észreveszi ennek összhangzatát is, ha a színek ritmában, észreveszi ennek összhangzatát is, ha a színek három legteljesbikét: sárga, kék, vörös, egymás mellé helyezzük. Az időről úgy lesznek ismeretei, ha figyelmeztetjük az egyes tüneményekre és foglalkoztatjuk a Jézuska jó, ha még kétszer alszunk, tavasz van, mikor a fák virágoznak; tél, ha a hó esik; nyár, mikor aratnak; ős, ha diót vernek, szüretelnek. Oh mily szép a gyermeki nyelv, mily boldog az az anya, ki e nyelven beszélni tud! Tanítsa meg az anya gyermekét szemlélődni, a szemlélődni ismereteket alkotni, az ismereteket megneveztetni, egymással összehasonlítani, az okokat kifürkészni és munkálkodni: ez az a feladat, mely az anyára vár gyermeke első éveiben; de ezt gyermek természetes, egyedi sajátosságai szerint tegye, más-más gyermekekénél nem ugyanazon a módon, az egyiknél több, a másiknál kevesebb fáradsággal, ennél lassu léptekkel, annál gyors szárnyalással, de soha gőzerővel. Gondolja meg az anya, hogy az emberiség egy nagy sokféleség vegyüléke, az a boldog, ki e nagy gépezetbe szerencsésen be tud illeszkedni. Hogy ez egység nagy harmoniája álljon, sok mindentféle van szükségünk. A természetben nincs semmi fölösleges, két ugyanazon tón nőtt virágnak sem egyenlő se színe, se alakja, s ugyanazon egy tárgyat is különféle célokra használhatni, az élet erre is utal, arra is. Vannak egyedek, melyek alapvonása a komolyság, vannak szigorúak, engedékenyek, kapzsiak és pazarok. Ez a pedagogia Achilleussarka. Aki itt nem tud eligazodni, annak nincs kulcsa a paedagogia templomához. Itt a főtekinet csak az legyen, hogy az anya nevelésével egyebet ne akarjon elérni, minthogy a természetet nemes irányban kiegészítse. A farkasból bárány sohasem lehet, de a vitézségre mégis szükség van, ez azonban nem a vadságból, hanem a higgadt, erős férfiaságból áll; a győzelmi babér — mondja Aristoteles — a szépet, nem az állati vadságot illeti meg. Gondolja meg az anya, hogy az erkölcs tanai csak akkor gyümölcsöznek, ha kedélyünk a jóra hajlandó, s az elvek csak úgy nemesítenek, ha jóra vagyunk szoktatva. Gondolja meg az anya, hogy a természetnek az értelmes képzés a végcélja, sohase adjunk tehát neki alakot lényeg-, szót gondolat nélkül. A képek az élet eredeti szemléteit sohasem pótolhatják. Lássa tehát a gyermek az életet a maga eredetiségében, ne a képet, a természet árnyékát. Csak akkor van a képnek fejlesztő hatása, ha a gyermek azt, mit a kép ábrázol, már természetben látta: azért a képek tárgya ne haladjon meg a gyermek ismeretkörét, s legyenek ezek természetűek és szépészeti tekintetben kifogástalanok; mert az össze nem illő s illetlen is mélyen bevésődhetik a gyermek lelkébe s a gyermeknek nincs annyi lelki ereje, hogy a hamisat az igaztól, a szépet a ruttól meg tudja különböztetni. Sok képes könyv, s a sok kép a gyermeket szórakoztató teszi, azt sem tudja, melyikhez fogjon, érzelmei ide-oda ragadják. A szellem azon érzékföltötti gyomor, mely csak azt emészt meg s annyit dolgozhat föl, ami s amennyi természetének megfelel. Adjunk tehát a szellemnek időt és nyugalmat, hogy a neki nyújtott táplálékot megemésztthesse.

Nagy a fejlesztő hatása a gyermekre a mese- és elbeszélésnek, de ezt nagy gondal választjuk meg, a mese és elbeszélés legyen az ő gondolkodásának kifejezése, legyen értelmes és élénk s csakis olyan tartalmu, hogy azt a gyermek utánozhassa; mert a majmolás a gyermekek főtermészete s ez alapon ép úgy vezethető a jóra, mint a rosszra. Akkor van a gyermek helyesen vezetve, ha öröme telik abban, miben kedvét kell találnia, s fájdalmasan érinti, ha valami helytelen lát: mert, ha valamely érzelmét megszoktuk, attól nem egy könnyen válhatunk meg, s a derék ember attól, ami érvényes, hatunk meg, s a derék ember attól, ami érvényes, az igazi örömet nem tudja elválasztani. Az erkölcsi irányú elbeszélések sohase mozogjanak elvontságok-irányú elbeszélések test és vér, csont és hús legyenek. Mint való legyen az az emberi életből merítve s természetesen levezetve, hogy így az igazságot a természetesen számára van teremve. Ő csak azt hallja, amit érezhet is, láthat is.

Ki tagadhatná meg, hogy a zene s általában a művészetek nagyban befolyanak az ember szellemi fejlődésére. A zene az ember természetének és egész lényének a nemes levele, a zene a lelkét föl emeli, munkáját megédesíti. A zene és ének a jóhoz, széphez és nemeshez ragaszt. Amit a gyermek éneke, érezze és értse, legyen az ő érzelmei, gondolkodása és foglalkozásává: teljes összhangban.

Minden művészet elvész azonban, ha a tette gondolunk. A tett az ember tűzpróbája. A mit az ember gondol, vagy mond, az még csak durva érez, drága gyémánta csak a tett érleli. A bölcs mondását: "Szójj s megmondom, ki vagy" mai napság már így változtatjuk: "Tegy, s megmondom, kivagy." Csak annyi a miénk, a mennyit teszünk, csak az a miénk, a mit teszünk: ezért a szellemi élet célja, töltünk tetteket követel, csak az él, a ki cselekszik, azért az egész nevelésnek a tetterő fejlesztése a célja. Az ember ne szóval, de tettel mutassa meg, mire képes. Csak az az ember, a kiből a gondolat és szót tett követi, csak azt lehet embernek tekinteni, a ki úgy tesz, mint a hogy gondolkodik és beszél. A gyermeket ösztöne már korán arra készíti, hogy ismereteit és érzelmeit tettekben nyilvánítsa. S ez ösztönt már korán kell vezetni nyilvánítsa. S ez ösztönök az ész uralma alá s ápolni; mert az ösztönök az ész uralma alá

csak a tett hajtja; a tett korlát, önuralom s ez az élet valódi bölcsesége. Minden elmélet hamis, ha gyakorlatilag nem alkalmazható. A hol tevékenység van, ott nincs unalom, nincs rossz kedv: az unalom a lélek náthája, a munka az élet derült napja, ünnepe. A hol szorgalom van, ott nincs szórakozottság; szórakozottság csak ott áll elő, hol nincs mit tenni. A gyermek tevékenységi köre azonban a játék. A gyermek azért játszik, mert ezt az ő természete hozza magával, s itt az anyának csak az a kötelessége, hogy azt irányozza, ne parancsolja, irányozza úgy, hogy a gyermek összes szellemi erőit foglalkoztassa.

A gyermek játéka kétféle: tárgyakkal s társaival játszik. A gyermek szemében még a tárgy is él, úgy való marad az is, hogy ő semmit sem tekint élettelennek. Ilyen a gyermek világa, ilyen a gyermek munkája. Az ő játéka munka, ezért a játékszert nagyon szereti, de csak akkor, ha egyszerű s ha azokat ő maga alkothatja össze, vagy készítheti el. Ne higye senki, hogy gyermekének nagyobb örömet okoz, ha drága játékszereket vesz neki, mint ha ügyintézi a gyermek játékát, hogy azt maga készítse el. A drága játékszereket pár óra alatt vége, s ő az új átalakításnak természetszerűen örövendene, ha anyja bosszuságát el tudná rejteni előtte Fröbel Frigyes az a férfi, kinek nemes halántékaikra minden igazi paedagog mintegy önkénytelenül teszi a hervadhatlan koszorút, mert nagy értelmével jelölte meg a gyermek tevékenységi körét az ő kertjében a gyermek nemcsak tárgyakkal, de társaival is játszik. A gyermeket csak gyermekek közt lehet nevelni. A gyermek épen úgy társakra szorult, mint a hogy mi magunk. A gyermek gyermektársak nélkül csak félig él. A ki nem gyermekekkel együtt nő, az csak magának van nevelve. Fordítsuk bár a legnagyobb gondot a gyermekre, ha nem másokkal együtt neveltetik, az életben el-esik. Csak a társaság nevel a társadalomnak. S ez az, miben Fröbelnek nagy érdeme van. Ő s vele együtt az egész józan paedagogia megköveteli, hogy a gyermek más gyermekekkel együtt nevelkedjék s annál inkább, minél különfélebbek azok, akár képességre, akár természetre, akár állásra nézve. A testvérek maguk nem elegendések erre, mert nagyon egyforma szabásuak, korra és fejlettségre nézve pedig különbözők; tehát egymásra nem hathatnak oly sokoldalulag, mint a vele egykoruak, ha vérmérsékre és lelki képességre nézve töle különbözőnek. Ott a gyermekkertben tanulják ők egymást szeretni és becsülni magukat, mérsékelni, igazat mondani s tenni, itt küzdi le a gyermek a hiúságot, ravaszságot, viszályt, itt tart rendet, köt barát-ságot s ápolja az értelmet és józanságot; itt tanulják meg egymást érteni és tisztelni: társadalmilag tenni, az erőt és tulajdönt becsülni és óvni, a gyermekkert a társadalmi erények hajója, az államélet kis előcsarnoka. A célt a gyermekkert is azonban csak akkor éri el, ha az önállóság és irányzás helyes mértéke el van találva. Válassza a gyermek maga a játékot, így ébred a teremtő erő, mert ekkor a játékban, mindig az ő természete, az ő élete van kifejezve. Hadd osszák ki ők maguk a szerepeket, Kitalálja ki érziminden gyermek, hogy mire való! meg tudja ki tett helyesen, ki nem. A lelkiismeret az a tactus, mely ott, a gyermekben beszél legbiztosabban, hol még a fondoriatok szét nem marzantogtak. A jutalmat és büntetést ők maguk osztják ki. Annak a büntetésnek, melyet a gyermek társaitól kap, nagyobb és biztosabb a hatása, mint a tanítónak. A gyermekek méhkasában, az iskolában, királyt választanak, mond Eötvös, boldog az a tanító és gyermekesereg, hol a király jól van megválasztva. Az anya csak irányzó legyen, ne legyen sok törvénye, ma ne akarja azt, mit holnap tilt, e feltételek mellett a szeretet és bizalom biztosítja neki az engedelmisséget, az anya példájából, a nevelés első sine qua non-jából nyeri táplálékát.

S így társulnak a példához a vallás első tanai is, melyek mint égi szó, az égbe híják a gyermekeket. Azt Istent feléereszti a gyermekben az egész világ, a szemlélődés és hasonlat. Az érzelme e legmagasbika azonban csak úgy jut a gyermeki szívbe, ha szüleitől tápot nyer. Az Istennek csak azon tulajdonait: halljon, melyek ismeretköreinek megfellelnek. A vallásosságot nem a hitciz-

kelyek tételeiből nyeri a gyermek, az ő legelső vallásoktatója a természet. Oda vigyük a gyermeket, ott nincs emberi mű, ott minden az Isten munkája, ez emel az Istenhez, ez támasztja a függés első érzetét. A gyermek megéri Istenét a tavasz virágában, a félelmes és nagyszerű zivatarban. Ilyenkor mutasson az anya fölfelé, ahhoz, a ki olyat teremt, mit emberek nem képesek, mutasson ahhoz fel, ki előtt az embernek le kell borulnia. Így érzi meg istenét a virágban és csillagokban, a féregben és tejutban, megéri saját szíve dobbanásaiban. Az anya szeretesse meg e nagy hatalmat, e közös atyát ki gyermekét is atyai szeretetével sugározza be, s nem kíván tőle egyebet, csak azt, hogy szeresse az igazságot, gyakorolja a szépet, jót és fenséget. Csak ezután tanítsuk őt imádkozni. Szent perceiben, családi ünnepélyességgel mondja az anya elő az ő imádságát. A gyermek csak így tanul meg érezve imádkozni, csak így ihleti meg az ima fensége. Legyen az ő imádsága mai élményeinek gondolatának és érzelmeinek a kivonata, mert csak az imádkozik, a ki úgy él Istenben, mint a bogyó Isten ő benne. Így lesz a gyermek bevezetve az érzelmek bűvös honába, így nyeri meg a biztos támpontot, mely minden gondolatát és tettét irányozni fogja. Csak akkor lesz belőle vallásos ember, ha az örök igazság alapköve le van benne rakva. Az ember vallásosság nélkül az, a mi a növény virág nélkül, a mi a föld nap nélkül. Vallás nélkül nincs igazság nincs szabadság, ünnecs emberszeretet. A vallás igazságai az emberi szellem központja s ez emel a központok központjához, az Istenhez. S a kinek Istene van, annak mindene van, akinek Istene nincs, annak semmije sincs.

Sz. T.

Rövid adat a „Szóljunk városunk tanügyéről” című vezér-cikkhez.

A „Zemplén” 36 és 38. számaiban Knopfler Sándor t. kartársam azt ígerte, hogy jövő cikkében népisiskoláinkra, leányintézetekre, különösen pedig az izraelita főelemi tanodára és azok együttes szervezésére fordítandó figyelmet.

Ugyhiszem, nem cselekszem rosszul, ha egyéni nézeteimet — karöltve az 1868. évi XXXVIII. t. cikkel — e lap hasábjaira teszem. Az ismétlődő iskoláról és leányintézetekről mennyiben-annyiban értekezett; az értekezés az ismétlődő iskolánál vette kezdetét, áttérve aztán a leánytanodákra; részben a népisiskola is hangsúlyozva volt: itt azonban értekező collegám megakadt. Ez csaknem annyit jelent, mint Zimonynál keresni a Száva folyó eredetét és Gurkfeldnél annak a Dunába való ömlését.

Most bátran kérdelem: nem a népisiskola képezi-e minden tanintézetek alapját?... nem a népisiskolában nyeri-e hazánk minden honfia első oktatását?... szilárdan állhat-e föl egy állam, ha népisiskolái nem rendezettek?... Ezek oly kérdések, melyekre tagadólág felelni nem lehet!

A „Zemplén” tárczája.

Minden elmúlt...

Minden elmúlt... a tündér táj
Átváltozott üres köddé...
Járhatsz, kelhatsz én előttem,
Rád sem nézek én már többé.

Szemeiddel, melyből hajdan
Egy sugár is lángra gyújtott,
Ezt a szívet... a t a szikrát
Soha többé föl nem gyújtod.

Kétes fénye, csalfa bája
Nem ragad, mint egykor édig...
Borzadok rá!... mintha hideg
Kigyó csuszna rajtam végig...

Szépséged még látom... oh de
Hideg jégzoborként nézem, —
Mitsém érzek, már csak egyet:
Hogy gyűlöllek, ezt még érzem.

Nem, nem igaz, nem gyűlöllek,
Gyűlölet a boszu apja,
Szánlak inkább, szánalom az,
Mi e szívet megmozgatja. — —

Eredj, eredj, éld világot...
Fulj a gyönyör tengerébe.
Osztagasd a boldogságot...
Csak nekem ne adj belőle.

BORÚTH.

Városunknak öt nyilvános elemi tanodája van. Vajjon megfelel-e egy is a fentebb érintett törvény-cikk magasztos igényeinek?... arra felelni talán korán volna?... mert az öt nyilvános elemi tanodának alig van 750 növendéke, beleértve a vidékről érkezett tanoncokat is, holott magának a városnak több mint 2000 tanköteles gyermeke van. Mi tehát az a feltétlen szükség, hogy iskoláink a törvény igényeinek megfelelőek legyenek?... A tankötelesek teljes névsora. Erre vonatkozólag a következő de pontos és szigorú eljárást tartanám a legcélszerűsabbnak: a hatóság megkeresése következtén az illető lelkészek kiírják az anyakönyvből a tizenkét évesektől lefelé a hat évesekig a tanköteleseket; minthogy ezen kivonat évről évre ismételtetnék, csupán az első hat évről szóló kimutatás elkészítése lenne kissé terhes, mert a következő években csak a 6 évesek lennének mindenki kiirandók. Minekutána ezen kivonat elkészült, a szülőket, illetve gyámokat az érintett törvény-cikk 4. §-a értelmében komolyan figyelmeztetni kötelesek a teljesítésére.

Azt fogja azonban valaki ez összeírásra vonatkozólag megjegyezni, hogy ez nem lesz teljes, mennyiben alig van község, — annál inkább 9—10,000 lelket számláló város, — hol évenként ne történének letelepedések;... igenis történnek és történhetnek a nélkül, hogy a népnevelés okszerű rendjén valami legkisebb csorba is ejtődne, mert a hatóság a települtekről, ugy az azok családtagjainak számáról könyvet vezet. Itt a hiba kizárólag a gyengeségben keresendő: nem lévén képes a jelzett törvény-cikk 4. §-ának a legszigorúbb végrehajtás utján is érvényt szerezhetni. Nincs erély, annál kevésbé akarati! Mig azonban a két fő tényező hiányzik: addig távol lesz az eredmény is... Sorakozunk kell polgártársak a népnevelés zászlaja alá: vállt vállhoz, kart-karba követnünk az 1868. évi december 5-én szentesített, a népisiskolai közoktatás tárgyában alkotott XXXVIII. törvény-cikket; de nem csak követnünk, hanem végrehajtanunk az abban foglalt és mindenha tette buzditó szent ígéret!

Fel tehát polgártársak a tette! még nincs késő!

A vasárnapi iskola léte feltételezi a rendes iskolák létét; mig azonban rendes népisiskoláink át nem esnek a czimzett t. cz. igényeinek megfelelő ugy kül-, mint belreformokon: addig — nézeteim szerint, — a vasárnapi iskolának semmi, vagy ha igen, nagyon csekély értelme lenne!

Erélyes férfiak legyenek az iskolaszék tagjai, kiknek szívökön fekszik a közoktatás eszméje, kik méltányolni tudják a tanító fáradozásait, kik nem tekintik őt szolgakenyeren tengődő napszámosnak, hanem lelki kertésznek, ki a művelődéshez szükségelt első magot szívükbe vetette.

Tette polgártársak!... ez a jelszó! S mikik e városban az oktatással foglalkozunk, elvárjuk a tettet, mert a többi ugyis vállainkra nehezedik.

Kivel történt hát?

— Humoreszk —

Irta: FARKAS BERTALAN.

[Folytatás.]

Másnap Menyus és Peti nehéz fővel kóboroltak az utcákon.

Egyszerre csak ruha-suhogás s egy megtesült angyal lebegett el mellettük.

Peti szíve olyat dobbant, mint egy gömőri osecpka, mikor a formából kizökken. De Menyus is ugyan nagyott nézett ám.

— Jujh, be gyönyörű gyerek! — tört ki belőle. Peti futni akart, szólni akart, mindent akart, — végre is csak magában gondolta: Imádott Orsolya... A lengedi alak Orsolya volt.

— Dupla lépésekben, pajtás, utána! Látni akarom, megösmerni. Gyönyörű gyerek, teremtücsöcsö sohse láttam szebbet! Olyan, mint egy nyiladozó pünkösdi rózsza...

Szertelen entuziaszmusba jött Menyus. Rángatta, vonszolta Peti maga után, folyton mondogatva:

— Gyönyörű gyerek, látnom kell; meg kell ösmernem.

Peti hideg veritéket izzadott, léptei tántorgók voltak, mint kit a hideg ráz.

Hogyan mondja meg ennek a paprika-vérű exaltált Menyusnak: ime, ez itt Kórász Orsolya kisasszony. Hiszen az nem fog nézni se Istent, sem embert; ha megtalál neki tetszeni — pedig már is megtetszett — agyongyilkolja őt érette. De hogy lesz akkor valami a szöktetésből? de hogy fogja őt segíteni?

Peti reszketett mint nyárfalevél.

Menyus ránczigálta, húzta, vont, cipelte. Már alig egy pár lépésre voltak a sylfid-alaktól: lehetetlen az ismerkedésnek, a bemutatásnak elejét venni.

Peti eszének minden kerekét próbálta csavargatni erre-arra, hogy miként is szabadulhatna a kelepczéből.

S addig is nem tehetünk mást, mint az eddigi inkább szokásokhoz mint szabályokhoz alkalmaszkodva, folytatjuk tevékenységünket és ez imát hangsúlyozzuk, illetve küldjük a magasak urához: „Népnevelés!... jöjjön el a te országod!” S.-a.-Ujhely 1875. október 22-én.

WLADIMIR JÁNOS,
elemi- s szaktanító.

Különfélék.

A zemplén megyei árvaszék a következő körrendeletet intézte a szolgabírákhoz: A tűz elleni biztosítás tekintetében az árvaszék azonnal intézkedett, mihelyt működését megkezdte, időközben figyelmeztette a szolgabírákat, sőt a gyámokat és gondnokokat már magában a részükre kiadványozott okiratokban különösen is oda kötelezte, hogy az épületeket tűz ellen biztosítsák. Annál leverőbben és meglepőbben hatnak tehát az árvaszékre a gyámság és gondnokság alattiak épületeinek összeírása és ideleendő betervezése tárgyában f. évi 4666 számú körrendeletileg kiadott határozat folytán a gálszécsi járás szolgabírája által már is betervezett összeírások, melyekből azt látja az árvaszék, I-ször: hogy 427 család épületje közül mindössze 85 család épületje lett tűz ellen biztosítva, 342 család épületje pedig biztosítatlanul maradván, eléggé nem roszalható ezen mulasztás által bekövetkező tűz veszély esetére magok a család tagok is a legbizonytalanabb jövőnek vannak kitéve. Ezen aggasztó tapasztalat alkalmából odautasítja az árvaszék a megyebeli összes szolgabírákat, hogy a község biráit és a jegyzőket haladéktalanul maguk elibe rendelve szoros kérdőre vegyék: mi lehet annak oka, hogy oly árvák vannak a községekben, a kiknek gyámjuk nincs? vonják kérdőre a gyámokat, miért nem biztosították tűz ellen az árvák épületeit? puhatolják ki, hány oly árva épületje hamvadt el, a mely tűz ellen biztosítva nem volt? mennyiben károsodtak az árvák gyámjaiknak mulasztása által? jegyzőkönyvileg hallgassa ki a gyámokat, minemü akadály hátráltatta őket a biztosításban? tudják ki, mi vagyonuk van azon gyámoknak, a kik mulasztásaikért gyámoltjaiknak kártalanítással tartoznak. Adják ki a rendeletet az előjárónak, hogy azok a gyámok és gondnokok által az épületeket tűz ellen 24 óra alatt és pedig a mulasztásból eredő károktól felelőséggel terhe alatt biztosítsák az okmányokat pedig, hogy ide beterveztethessenek, a szolgabíráknak bemutassák. A biztosítás azon oknál fogva, mert a megyei bizottság legközelebb fog a felett határozni: tömegesen avagy csak az eddigi szokás szerint biztosítassanak-e az árvák és gondnokság alattaiak épeletei? ez alkalmat csak egy évre leszen kiterjesztendő. A kiküldetésre vonatkozó jelentés a szolgabíráktól 30 nap alatt beváratik. Kelt Zemplén megyei árvaszékének S.-a.-Ujhelyben 1875. évi októberhő 8-án tar-

A szerelmes embernek nehéz az eszét megszerezni, amit már régen elvesztett.

Hanem hát fontolóra kell vennünk, hogy Peti igen nagy páczban volt. Ilyenkor lehetetlen valami okosat nem gondolni ki.

Gondolt is.

Visszanyert bátorsággal simult az Orsolya oldalához, persze Karján Pincsi Menyussal, azután „megengedi, hogy haza kíséressen? bocsásson meg, oly gyorsan elsurrant mellettünk, hogy nem is üdvözölhettem. — Apropos! Pincsi Menyus barátom, — Kórász Rafaela kisasszony” stb. stb. etiquette-szerű bevezetések után a rendes kerékvágásba jutottak — mindhármán.

Dehogy jutottak!

Pincsi Menyus olyat nézett, mint egy fiatal ökörtinó.

— Tehát Rafaela nagysád...

— De kérem, Czopák — vágott közbe Orsolya.

— Egy szót se! — sugta Peti lázasán. — Ön barátom előtt Rafaela lesz.

Most Orsolyán volt a sor nagyot nézni. Hanem azért egy kukkot sem szólt. Hamar megértették egymást Petivel.

— Tehát nagysád testvére azon kedves nőnek, kit én előttem Peti barátom annyit emlegettet? — kíváncsiskodott Menyus.

— Orsolyának? Igen, kedves barátom! igen! — ragadta nyakon a szót Peti.

— Mondja rá, hogy: igen! — sugta ismét a nőnek.

— Igen! — válaszolt az mosolyogva, még egy kicsit el is pirult hozzá. Milyen különös tréfa ez! — gondolta fejecskéjében.

Menyus el volt ragadotva. Az a gyönyörű ajak, az a gyönyörű fogor, az a gyönyörű üde arc, azok a gyönyörű villogó szemek, az a gyönyörű termet, — minden, de minden oly gyönyörű volt e nőn, hogy ha soha nem lett volna is szerelmes, e nőbe bele kell szeretnie. Már az nem lehet másképp.

Az öreg Kórász a külvárosban lakott, falusias kinézésű csinos lakásban. A ház körül gondosan ápolt kis kert is díszlett.

tott üléséből. S
Füzi Kálmán, a
Nagy P
ellen. E panas
nül. Olykor fe
helyzet, de ez
a régi sötétsé
nagságában. V
ban, hogy 9 ó
főtecsán s az is
Hogy az előljá
már mi nem
szintén szó né
szökő megkár
idevágó pontja
nagy éhletlen
arról: hogy
mi szomorubb
tudnak, legfény
kolása, mely e
stádiumába ju
kodás, és ez a
nak, mely a k
kárpotásul a
egymásnak, a

B o h o s
utcai kut be
veendő, tanác
tásunk mellet
Thales sorsár
helyett egy 8
lanul odahány
biztonságot n

T e r e b
dalmi kancze
tűzoltó-egylet

A p o s
kedelmi min
zások ez ügy
melyzetben,
— és számv
takarítás ren

N e k r
né, szül. S
Jakabfalván
után, agyszé

U j z e
zeti zeneműk
jelentek s be
és Tamássy
és „A ripac
ragyogok...
virad, alig a
servesen...
6. Czifra szí
rózsám, hall
zongorára n

Gyalog
haza értek.

Az ör
jól volt így
a legegyszerű

Meny
— So

— gondolt
jól is áll.
gazdag em

Meny
sokat teket
kicsit kuriz
Rafaelának

jobb! Lega
kap: megs
Igy ez reg

felfedezni
— N

fel Peti ke
ment faluz

Meny
dühhel nek
kurizált. Ü

Hane
azt sugni
mit igért

hogy enne
annyira, ho
legalább le

Meny
mégpedig
ölegette

— F
sógorok le
hogy én el
neki.

Peti
Ez a
főtt a feje

S M
már neki
hoz. Egye

Spilberg Gábor, árvaszéki elnök,
Füzi Kálmán, árvaszéki jegyző.

Nagy panaszunk van az utcái világítás
ellen. E panaszt évek óta ismételtük eredménytele-
sen. Olykor felszólalásunk után javulni látszik a
helyzet, de ez mindössze egy-két napig tart, s ismét
a régi sötétség foglalja el helyét egyiptomi teljes
sötétségében. Volt eset rá, és pedig a közel napok-
közében, hogy 9 órákor már itt-ott égett egy lámpa a
utcán, s az is a haldoklás küzdelmeit rajzolta elénk.
Hogy az előjáróság mit sem tesz e tárgyban, azon-
ban mi nem csodálkozunk, de hogy a képviselő-
testület szót nélkül türi a közönségnek ily szembe-
szólló megkárosítását, s nem intézkedik a szerződés
feltételeire mutató, s meggyőző mindnyájunkat
a közbizalomnak nem tudnak, vagy a
közönség nagyobb, nem akarnak megfélelni. Hogy nem
akarnak, legfényesebben bizonyítja a pataki utca bur-
kolása, mely egy évi használat után a járhatlanság
stádiumába jutott. Ilyen a felelősség nélküli gazdál-
kodás, és ez aztán következménye ama pajtáskodás-
nak, mely a kortezsiák oltárán tett áldozatok díjába
szánpótlásul a közügyekre való befolyást biztosítja
magának, azok kipótolhatlan kárára.

Bohos János építómester háza előtt az
utcái kut bedőlt. Minden szerencsétlenségnek elejét
veendő, tanácsos lesz azt elkorlátozni, mert világi-
ságunk mellett könnyen megeshetik, hogy valaki
Thales sorsára jut, azon különbséggel, hogy verem
helyett egy 8—10 öles kutba bukik. Az a gondat-
lanul odahányt néhány deszkadarab éppen semmi
biztonságot nem nyújt.

Terebesen gr. Andrassy Tivadar, a biro-
dalmi kancellár legidősb fia főparancsnoksága alatt
tüzoltó-egylet alakult.

A pósták és távirdek igazgatását a keres-
kedelmi miniszter egyesíteni akarja, s a tanácsko-
rások ez ügyben már folynak. Ez uton mind a szem-
élyzetben, mind a hivatalos helyiségek, pénztárak
— és számvevői teendőkre nézve is tetemes meg-
takarítás reményelhető.

Nekrológ. F. hó 18-án özv. Kossuth Im-
réné, szül. Szerencsi Eleonóra asszony halt meg
Jakabfalván 70-ik évében, két havi betegeskedés
után, agyszélhűdés következtében. Béke hamvaira!

Ujzeneművek. Táborozás és Parsch nem-
zeti zeneműkereskedésében Budapestén ujonnan meg-
jelentek s beküldettek szerkesztőségünkhez: Blaháné
és Tamassy legkedveltebb dalai „A falu roszából“
és „A ripacsos Pista dolmányából“. 1. Itt vagyok,
ragyogok... 2. Sárgán virágzik a repce... 3. Alig
virad, alig alkonyul... 4. Huzzad csak huzzad ke-
servesen... 5. Zsuzsika lelkem csak egy szóra...
6. Csizra szüröm szegre van akasztva... 7. Hallod-e
rózsám, hallod-e? Énekhangra zongorakísérettel (vagy
zongorára magán) alkalmazta Erkel Gyula. Ára 1 frt.

Gyalog jöttek mindenütt s mégis ugyan hamar
haza értek. Repül ilyenkor az idő.

Az öreg Kóráz nem volt honn, s ez nagyon
jól volt így; mert az öreg ur Peti barátunkra nem
a legegyszerűbb szemmel szokott nézni.

Menyus a hetedik égben képzelte magát.
— Soha ilyen kedves nő, mint ez a Rafaela
— gondolta magában. S még ami több, úgy látszik,
jól is áll. Minden arra mutat, hogy az öreg Kóráz
gazdag ember.

Menyus feltette magában, hogy ő bizony nem
sokat teketóriázik, bekukkan ide egy párszor, egy
kicsit kurizál s kapja magát szerelmet vall a szép
Rafaelának — akár holnap is. Minél hamarabb, annál
jobb! Legalább sógorságba esik Petivel. Ha kosarat
kap: megszökteti. Hiszen Peti is szökteti a magát.
Igy ez regényes. Hanem Orsolyát csak nem tudta
feltedezni egy szugban sem.

— Nincs itthon, kedves barátom — világosítá
fel Peti keserű szomorúsággal — egy pár napra ei-
ment faluzni.

Menyus megnyugodott ebben. Azután kétszeres
dühhel neki esett az incognito Orsolyának: par force
kurizált. Útni kell a vasat, míg meleg.

Hanem azért Czopák Peti mégis csak oda tudta
azt sugni Orsolyának: hogy hát ki ez a Menyus;
mit igért az neki; mit tanácsolt. Odasugta azt is,
hogy ennek a komédiának furcsa vége lehet: úgy-
annyira, hogy Orsolya tökéletesen megértett mindent,
legalább látszott érteni.

Menyust és Petit ismét az utcán találjuk,
mégpedig ugyancsak különös állapotban. Menyus ott
ölegette Petit az emberek bámulatára.

— Petikém! eszem a zuzádat — ömlengett —
sógorok leszünk, sógorok pajtás; mert tud meg,
hogy én elveszem Rafaelát; holnap szerelmet vallok
neki.

Peti alól majd kiugrott a világ.
Ez aztán a furcsa! Ennek fele sem tréfa. Ugy
fűt a feje, mint egy lekváros üst.

S Menyus igazán nem tréfált. Nem kellett
már neki Peti. Másnap rohant a Kóráz leány lábai-
hoz. Egyedül találta azt ismét; de mégse egyedül:

Rövid hírek. A sárospataki ref. főiskola
pénztárától ismeretlen tettesek közelebb 800 frtot
raboltak el. — Mád on f. h. 23-án bor, szőlő és szü-
retelő eszközök kiállítását rendezett a hegyaljai
bornivelő-egyesület jutalmak kiosztása mellett. — A
helybeli népbank új épületéről egy kőműves le-
esett s jelentékenyen megsérült. — Egy itteni asz-
talossegéd vigyázatlanságból pisztolyal meglötte
magát, melyet apró vasdarabokkal töltött meg, sebe
azonban nem halálos. — Tokajban az ottani
fiatalok októberhó 30-án táncvizigalmat rendez. —
Schrecker fényképész szerdáig még körünkben
marad, a meddig felvételeket is eszközöl.

Hazai hírek.

Jön a muszka! E rémhírrel ijesztget a
„Független polgár“ sztrókói levelezője. Irja, a mi
itt következik: Tek. szerk. ur! Jön a muszka! A
hidegebb napok beálltával zudítja ránk pusztító
csordáit, s elfoglalja hazánkat egész a fejfolya-
míg. A „szegény szláv nép, mely a gyilkos magya-
rok kemény igája alatt ezredévet szenved, ismét
újbol boldog leendő.“ Ilyen s hasonló gyűjtő beszédek
futják be a felső megyék orosz helyiségeit. Önök
bizonyára mosolyogni fognak mindezekre, s levelemet
a papír kosárba lökik. Pedig ezen nincs ám mit
nevetni, mert ez legalább következeire nézve igen
komoly dolog lehet, komoly a megdöbbentésig. Az
orsz korámy titkos agensei futják be Zemplény,
Sáros, Szepes, Abauj, Ungmegyékét. Fel-feltűnnek
mint a bolygóú, beszóllanak a korcsmaházhoz, le-
itatják a parasztokat, beszélnek nekik a magyarok
zarnokságairól, jelen állapotuk roszaságairól: majd
a világ uráról a nagyhatalmu czárról és leendő
boldogságukról. Elmondják: hogy ott lenn, testvé-
reik, a bosnyákok, szerbek, hercegovinaiak már vív-
ják a szabadságharcot, hogy a pogány török jármát
levetve, a jó czár ölelő karjai közé vessék magukat
Legyenek tehát készen ők is, mert a szabadulás
napja a közel jövőbe, talán most... talán már
öszre, kiáltó nyomorúságokra is kifog majd sülni.
S a buta műveletlen agyonnyomogatott nép, mely
ha pálinkát ivott, vére szomjazik, mely 1831-ben
már megmutatta, mire képes; ha felbőszítik, óhajtvá
várja a kedvező pillanatot, hogy éles kaszája, mely
eddigelé a harmatos füvet nyeste, végre valahára
magyar fejet is vágasson. Az Isten szerelmére!
nagy jó urak oda fent, tegyetek valamit. A büjto-
gatás lángja rohamosan terjed, orosz rubelek forog-
nak a nép kezén, melyek látatlanul jöttek, s amelyek
jobban izgatnak, mint az ábrándos szóbeszéd. Bel-
ügyminiszter ur! ki a kucséberék ellen oly hatalmas
rendeletet adtál, tégy valamit mi értünk is, puha-
told ki az izgatás orrását; előzd meg a bajt, mert
félünk vagyunk, hogy hova-tovább, annál nehezebb
lesz.

Miskolczon és vidékén a szüretnek na-
gyobb részben véget értek. — A „Borsod“ írja: A

irtóztató nagy „kosarat“ tartott szájában, melyet
egyenesen a térdelő Menyus barátunk nyaka közé
zudított.

A kosárral elrohant Menyus. Ha Peti szöktet,
ő is szöktet. Elszökteti azt a makacs nőt a bezárt
szobából is, — akár a kulcslyukon is.

Petit nem találta, hogy közölje vele a kudarcot
és szándékát. Már akkorra Orsolyánál volt az.
— Kész vagy akármire? — szöktet Peti a nőhöz.
— Veled akár a világ végére megyek! — volt
az adandó válasz.

— Megszöktetlek.
— Arra is kész vagyok — válaszolt Orsolya,
s nyakába borult a fiúnak.

— De hogy élünk meg akkor? — tépelődött
Peti. — Menyus ki fog átkozni. Meg fogja tagadni
ígéretét. De végre is történjék bármi! ő adta nekem
a vérszemet. Ennek meg kell lenni.

Peti elsietett. Menyust feldult arcczal találta.
— Csak hogy itt vagy! Kosarat kaptam! —
kiálta az felé.

— Ne mond! szinlelte amaz; pedig jól tudta.
— De nem fog ki rajtam, tudom azt az egyet.
Ha nem jött: viszem. Te szöktetted amazt; én is
szöktetni fogom emezt.

Petivel a szoba táncolni kezdett. Ez még
furesább.

— Én segíték rajtad; te segíteni fogsz én
rajtam. Tanácsot! tanácsot! — folytatá dühvel —
adj tanácsot Peti!

Peti sarkán fordult s csak ennyit szöktet:
— Várj reám, mindjárt itt leszek. Talán nem
jól hallottál? Meghozom én a hirt: széna-e vagy
szalma. Itt „muszáj“ valamit tenni.

Legokosabb lesz: hadd játsza végig Menyus
is a komédiát, valahova majd csak kilyukad az —
egész. Felvilágosítani őt a helyzetről nagyobb osto-
baság volna, mint a pizai ferde tornyot egyenesnek
képzelné. Utóljára is gazdag gyerek, még el találná
kezőről ütni Orsolyát, szerelmi dolgokban a legjobb
barátok is önzők. Csak úgy be ne cseppent volna
neki...! Eh, történjék, aminek történnie kell.
Csak egyszer meg legyen szöktetve Orsolya!...

mennyiséget tekintve, a bortermelés kielégítő volt,
ugyanazt mondhatjuk a minőséget illetően is, mi-
után ha nem szűrtünk is a múlt évhez hasonló mi-
nőségű jó bort, de mindenesetre jobbat az 1873-ik
évinél. Tett mérési próbák után az idej must Gujot
szerint 19—20, Wagner mérője szerint 14—15 fok
czukrot tartalmaz. Savtartalma Saleron mérővel mérve
9—10 ezredrészt, tehát csak valamivel több sav van
benn, mint amennyit a helyes alapokon iskolázott
készült boroknak kell tartalmazni. — A bor áráról
nincs mit szólnunk, miután ez oly szomorúan alant
áll: hogy a gazdának csaknem kétsége kell esnie
felette, kivált ha tekintjük, hogy 3—4 évi termésünk
is várja a kupeczet. — Egyébiránt ez most országos
panasz, a bor nem kell sehol, csak elvesztegetett
árakon.

A borsod-miskolczi kölcsonös kiháza-
sító egyelet ügyei meglehetősen bonyolodásnak indultak.
— Tény ugyanis, hogy ez ügy fenytő részének mi-
benléttéről felsőbb helyről kérdés intézetett a kir.
törvényszékhez. — Tény, hogy a követelő részvé-
nyesek nem bírják bevárni az ügy lebonyolítását, az
erre hivatott egyéneknek nemcsak bizalmatlan-
ságot szavaztak, de mult csütörtökön az összes he-
lyiségek ajtóit is lepecsételték s ezzel a liquidáló
bizottságot a működéstől tényleg eltöltötték. Tény
továbbá: hogy ezen bizottság a rendőség közben-
jöttével a lakatokat leverette, és egy oly nyilatko-
zatot adott ki autografirozva, melyet a kir. törvény-
szék minden betűjében meghazudtol.

Szatmáron katolikusok egylete alakult,
alapszabályainak megerősítését azonban a kormány
megtagadta, indokolván ezt a következőleg: „miután
a tervezett egyesületnek céljai a módosított alap-
szabály-tervezet II. §-a értelmében részben egyene-
sen politikaiak, egészben véve pedig társadalmiak,
az ilyenek azonban nem bírhatnak vallásos színe-
zettel, miután a vallási intézmények feladata nem
az ezen irányban működés: a jelen alkalommal be-
mutatott módosított alapszabály-tervezetet a bemu-
tatási záradékkal elláthatónak, s nevezett egyeletnek
a szándékavett illyképeni átalakulását megengedhe-
tőnek nem találtam. Nincs aziránt egyáltalán észre-
vételem hogy a szatmári katolikusok „katolikus egy-
let“ egyházi célokra alakíthassanak; ha azonban
politikai vagy más közézzélt egyelet kíván alakulni,
az alapszabályokból mind az, ami annak vallási vagy
egyházi jellegét kölcsönözne: feltétlenül kihagyandó.“
Igy szól és igen helyesen a belügyminiszteri rendelet;
melyhez a „Szamos“ még azt jegyzi meg: hogy az
ügy kezdeményezői Szatmár város társadalmi élete,
s saját egyházuk érdekében s helyesebben cseleked-
nének, ha az egylet alakításának tervétől visszalépve
oda működésnek, hogy a felekezeti elkülönzés a
társadalmi élet terén semmikép ne mutatkoznék.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BORÚTHELEMÉR.

Ezeket gondolta Peti s Menyussal kezét szo-
ritva, futott s beállított Orsolyához. Ennek aztán
elmondotta, hogy mit akar voltaképen Menyus.
Orsolya csak ámult, bámult. Mi lesz már most
ebből.

— Szökni fogsz! — szöktet Peti határozottan.
— De kivel? — kérdé Orsolya remegve.
— Mindkettőnkkel — volt a lakonikus felelet.
Orsolya erre is azt mondta, hogy: jó.

Peti visszafutott.
— Ne essél oly hamar kétségbe pajtás! kiál-
tott az égbemeredt hajszálakkal fel s alá sétáló
Menyushoz.

— Tehát? — ordított az közbe.
— Rafaela szeret.

Menyusnak sem kellett több.
Egy percz alatt ismét a bájos nő lakásán
termett.

Átkozott malheur!
Az előszobába berohanva úgy taszította fel a
csöndesen kifelé czammogó öreg Kórázot, hogy az
olyat esett, mint egy lisztes zsak.
— Semmirevaló spitzbub! — kiáltott rá az
öreg, tört magyarsággal, miközben feltápáskodva,
szerelmesünket nyakon csipte.

Menyus se vette tréfára a dolgot, egy jót ló-
ditott az öregre s készült az Orsolya szobájába
berohanni.

— Hová gazember? — ordított annak. Mit
akarsz leányommal.

Menyus le volt forrázva. Most tudta meg, hogy
az öreg Kórásszal kötött ki. Eddig még sohse
találta honn.

Ki az ördög is ösmerne meg ilyen kopott
öreget?

Beszéltetett aztán Pincsi, hogy ő ez, hogy
ő az, így, meg úgy, meg amugy: az öreg gör-
csös botját is fölemelte rea. Pusztulnia kellett.

Isten veled szép Rafaela!
— De azért mégis elszöktetem! — dörmögte
menetközben.

[Vége következik.]

581. T. k. számhoz.
1875.

Árverési hirdmény.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Csuka Ödön] mint Képes Ferencz csódtömege perügyelőjének kérelmére Kun Dániel és illetve Dosa Endre vevők által bírói árverés útján megvett a sátoralja-ujhelyi 705. sz. tjkönyvben 6101-6104 és 809/7. hr. sz. alatt foglalt 200 frt. becserékű felső-vörös haraszi szőlő, s a zsolyomkai borház s pincze; valamint a sárospataki 1933. sz. tjkönyvben 4820-4823. hr. sz. alatt foglalt 2000 frt. becserékű kacsárdi szőlő 1875. évi novemberhó 29-ik napján d. e. 9 órakor, mint csupán egy árverési határidőben ezen kir. törvényszék telekkönyvi hivatalánál a legtöbbet ígérőnek bírói árverés útján eladatni fog; miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés a kitett egy határidőben becsáronalul is megtartatik, s hogy bánatpénzül a becár 10%-a teendő le, — továbbá, hogy a vételárnak 1/3 része a bánatpénz betudásával az árveréstől számítandó egy hó alatt — a másik 1/3 rész három hó — az utolsó 1/3 rész hat hó alatt a csódtömeg gondnoka Bogyay Zsigmond s. pataki lakos kezéhez fizetendő, — hogy a többi árverési feltételek a telekkönyvi irodában s a végrehajtással megbízott Ujfalussy Endre bírósági végrehajtónál megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelyben októberhó 4-ik napján.

Évva András,
kir. tvszéki elnök.

1-3.

Tk. 4729. Tk. számhoz.
1875.

Árverési hirdmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a magyar földhitelezési felügyelőség 742 frt. 50 kr. tőke s jár. álló követelésének kielégítése végett Barthosi Knezelek Ferencz és Knezelek Francziska n.-kövesdi lakos alperesek tulajdonát képező a nagy-kövesdi 1. sz. tjkönyvben A. I. 1-6. és 8-34. 36. és 37. — továbbá a kis-kövesdi 31. sz. tjkönyvben A. I. 3. az örs-gerepsei 175. sz. tjkönyvben A. I. 1-13. és a kis-kövesdi 3 sz. teleki tjkönyvben A. I. 1. sor szám alatt felvett összesen 44000 frtnyi becserékű bel- s külsőségből álló ingatlan javak 1875. évi decemberhó 15-ik napján d. e. 9 órakor mint első árverési határidőben Nagy-Kövesd községe házában a legtöbbet ígérőnek bírói árverés útján eladatni fognak; miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés az első határidőben csak a fent kitett becsáron felül, s másodikban becsáron alul is megtartatik s hogy bánatpénzül a becár 10 %-a teendő le, továbbá, hogy vevő köteles a vételár 1/3-ad részét az árveréstől számítandó 30 nap alatt, a másik 1/3 részét négy hó, az utolsó 1/3 részét 8 hó alatt lefizetni, s hogy a többi árverési feltételek a tjkönyvi irodában s a végrehajtással megbízott Vályi István kir. közjegyzőnél megtekinthetők.

Egyszermind pedig azon jelzős hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólítatnak, miszerint a vételár felosztása alkalmával lennő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek, s annak nevét s lakását az eladásig jelentésk be, mivel ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok Pékary Gyula s.-a.-ujhelyi lakos ügyvéd által fognak képviseltetni; végül a p. t. rend. 443 és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igény, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykereseteiket ezen hirdmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt nyújtsák be, mivel különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, igénylők egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Kelt S.-a.-Ujhelyt, 1875. évi szeptemberhó 21-én.

Évva András,
kir. tvszéki elnök.

2-3.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!
RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjuságot biztosítani. Ha a Ravissante naponként egyszer az ujhelygyel az arcra vagy más testrésze dörzsöltetik, már a törülközés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arcon támadt ráncok és himlőhelyek elsimittatnak. A Ravissante ifju arczsint idéz elő, a bőrt fehéríti, frisíti és finomítja; eltávolít legrovidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orvorrőseget, s a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kísérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhírű „Ravissante“-ját használni.

Egy üvegtok ára 1 frt. 50 krajczár.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapest: Dr. Lejosse; főraktárban, király-utca 15. sz. I. e. 19. és S.-a.-Ujhelyben Pintér Ferencz ur gyógyszerárban.

Vidéki rendelvények a legszigorubb titoktartás biztosítása mellett utánvétellel eszközöltetnek.

[4-20.]

Végkiárusítás.

Kereskedési tágabb körü viszonyaim saját egyéni működésemet vévén igénybe, — minek következtében itten több évek óta fenálló kalap és férfi-divatáru kereskedésemet **kiárusítani szándékozom.**

Midőn ezt a mélyen tisztelt nagyrédemű közönségnek becses tudomására juttatni szerencséttem, egyttal kijelent em: hogy kereskedésemben találtató **minden árucikk**ek u. m: téli sapkák, legujabb divatu férfi-kalapok, sálók, trico és gyapju-reklik, keztyük, mindennemű fehér s színes ingek: nemkülönbén nagyválasztéku selyem nyakkendők s galanterie-árúk a beszerzési áron alul 15 %-val kaphatók.

Ezen előnyös árszabás mellett remélve a mélyen tisztelt nagyrédemű közönségnek nagyrabecsült látogatását, — mély tisztelettel maradtam

Sátoralja-Ujhelyt, 1875. október 17.

GLÜCK IGNÁCZ.

BUDAPESTEN
Bécsi-utca 2/a sz.
Mindennemű divatcikk, színes és fekete lyoni selyem és vásznak, bámulatos olcsó áron; továbbá mindenféle szőnyegek nagy választékban
Weissberger Jakabnál
50 % olcsóbban mint bárhol.
Minták ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Unghegye Gezsény községében s annak határában közel Nagy-Mihályhoz fekvő **65 hold szántóföld s 15 hold rétből** álló ingatlan birtok, ahoz tartozó nagy belhely, s ezen létező kényelmes uri lak, s egyéb jó karban lévő gazdasági épületek szabad kézből eladó; miről venni szándékozók oly módon értesítetnek: miszerint a szerződésbeli föltételeket alólírottánál megtekinthetők.

Kelt N.-Mihályban 1875. okt. 2.

VASILY JÁNOS,
nagy-mihályi ügyvéd.

2-3

Eladó

két 4—5 éves sárga ló, szerszámmal s egy csinos magyar bricskával együtt; nemkülönbén egy egyfogatra való német szerszám is chomottal, finomul kiállitva. — Minden a legjobb karban.

Bővebb tudomást nyerhetni Sárospatakon Bürger Venczel tulajdonosnál.

2-3.

Az őszi ivadra

ajánljuk a legujabbat minden ruhakelméből, u. m. rips, cheviot, kártoly (camgarn), terno stb.; fekete és színes selyemszöveteket és bársonyokat, vászonárukat, butorszöveteket és szőnyegeket.

Dús raktár női ruhákból, köpenyek, felöltők és bundákból a legujabb divat szerint.

Mély tisztelettel a

hölgy-divatáruk s kész ruha-neműek esarnoka

„a bécsi világkiállításához“

Budapestben, hatvani-utca 2. szám a régi posta-épületben.

Vidéki rendelvények utánvétel mellett pontosan és lelküismeretesen eszközöltetnek.

Minták ingyen és bérmentve.

3-10.

S.-a.-Ujhely. A „Zemplén“ nyomdája.

Deutsch József utóda

ajánlja
fűszerraktárát
vámfontban.

Czukor legfin. 1 font	26 kr.
„ süveg száma	25
„ finom	24 1/2
„ vágott	24 1/2
Kávég legfin. gyöngy	96
„ „ finom	92
„ „ finom	84
„ „ Jam.	94
„ „ Cuba	88
„ „ leylon	84
„ „ Laquira	80
„ „ pergelt	80
Rizs	10 11
„ finom	12-13
„ legfin.	14-16
Gyertya apollo	60
„ Milly	50
Keményítő túlang.	18
Liszt 0	14
„ 1	13
„ 2	12 1/2
„ 3	12
„ 5	10
„ 6	9 1/2
„ 7	8 1/2
Só őrlött	6
Gerstli 000	20
„ 00	16
„ 3	14
„ 4	8
Mandola legfin.	60
„ közép	54
Mazsola	36

6-8

Legjobb minőségű

Vizálló cément

Benczur Eperjesi cémentgyárából
Mogyoróskán [Hanusfalvi posta].

Kapható:

Ujhelyt: Rác Bertalan urnál; Homonnán: Sándor Péter urnál; Kisvárdán: Grosz Bernát urnál; Tállyán: Mariancsik urnál; Vás-Naményban: Lind Sámuel urnál. 18-20.

Előfizetés

Egész évre 6
Félévre 3
Negyedévre 1

Bérmentetlek csak ismert fogadtatn A kéziratok n vizz

A nyilt-térbe három hasábas sor dija

Szóljunt

Megigér helyb. elemi f ebbeli ígérete kori cikkek teink még eg

Leányo

hogy a kézi

meg ezen szab

a hasznos,

avval a sokfé

lyet leányint

vesztegetni é

A szükséges

leányoknak i

jölét maholna

nehezebb mu

gát, jutalmát

ugy fogják k

tanulás őket

Mai nap

kellene, hogy

tárt nem is

pénzbe kerül

sorsu leányba

és luxusvágy

Ismétle

előtt a szüks

kozzanak!

Most t

az izr. iskol

Talán

denekelett e

mivel a mult

láthatandjuk

zetnek 37 é

városunk

kélyes bü

tetében.

* Jelen c

41-ik számát ve

csékely meglep

állításá szerint

csak „mennyib

épen „megakad

tatja W. ur —

és Gurkföldnél

tekintetbe vesz

a vasárnap

kemről elismer

cikkemet ped

— teljességgel

tató „élezésé

a szóban lévő

gáncsol, ha

haladva, a tár

mert népiszkolá

tam collegánn

lákrol bővebb

lebbrol isme

jesen megfelel

bajra, miért n

W. ur csak a

sem járnak m

Ezen a bajon,

Az általánc

sokfélekep irt

ról mindaddig

melyen hogy

a művelt külf

szenv népünk

is erélyesen k

ségét be ne

mértékben baj

országos baj

vége azt is m

mind az igény

csak nagyon

egészen alapa

azt, amit a gy

részt pedig

lehet szó. T. co